MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, 11th October 1965.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

MR. SPEAKER.—Before we begin the business of the day, the Leader of the House has mentioned that we may pass a Resolution relating to the attack by Pakistan and also pay a tribute to our Army. Today being the first day, it has not been possible for me to get into touch with every one. The Leader of the Opposition has agreed to it and nobody has objected to it. Therefore, I will make a slight alteration in the agenda. I will call upon the Hon'ble Chief Minister to move the Resolution.

RESOLUTION REGARDING PAKISTANI AGGRESSION ON INDIA.

SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Sir, with your leave, I beg to move :

> "That this House condemns the unwarranted and blatant attack on India by Pakistan and notes with satisfaction that the enemy has been driven back with heavy losses and while recording its deep appreciation of the magnificent fight put up by our Armed Forces, this House pays its respectful homage to the martyrs who have laid down their lives in defending the honour and dignity of the Motherland and conveys its sympathy and condolences to the bereaved families and conveys to the valiant heroes who have displayed great valour in the battle, its sincere appreciation.
>
> "This House further affirms the full and firm determination of the people of the State to be prepared for all eventualities and to work ceaselessly and make every sacrifice for preserving the sovereignty and territorial integrity of our sacred country."

MR. SPEAKER.—Resolution moved :

> "That this House condemns the unwarranted and blatant attack on India by Pakistan and notes with satisfaction that the enemy has been driven back with heavy losses and while recording its deep appreciation of the magnificent fight put up

(MR. SPEAKER)

by our Armed Forces, this House pays its respectful homage to the martyrs who have laid down their lives in defending the honour and dignity of the Motherland and conveys its sympathy and condolences to the bereaved families and conveys to the valiant heroes who have displayed great valour in the battle, its sincere appreciation.

"This House further affirms the full and firm determination of the people of the State to be prepared for all eventualities and to work ceaselessly and make every sacrifice for preserving the sovereignty and territorial integrity of our sacred country."

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, I am grateful to you for allowing me to place this Resolution before this House. I am sure, the sentiments expressed in this Resolution are the sentiments and the determination of every citizen not only of Mysore State but the citizens of every part of this country. Sir, I have been going round the country during the last about 20 days and it is a matter of supreme satisfaction to see, whether it be a village or town or City, whether it be a field or factory, whether it be the student or whether it be the teacher, whether it be worker or landlord whether it be farmer or merchant, the same feelings as are expressed in this Resolution are to be met with every where. Every one of us who represent a part of this Nation is proud of this great sentiment expressed not only in words but also in deeds by the people of this country. What I have seen during the last few days makes me feel that at no time during the long history of this great country were the people so united as they are todaay. There is reason for it and it is this: at no time was this country under one single rule, at no time was this country flying one single flag; at no time was this country fully democratic as it is today. It is therefore, that in spite of the fact that trespass into our sacred land has been made thousands of miles away from here, whether it be in Kashmir or whether it be in Punjab or Rajastan or whether it be in Gujarath or wherever treacherous attempts have been made by the enemy, the people have reacted as one man. He feels that his own country has been trespassed and it is a war in which he is vitally interested. He feels that this country's freedom has to be maintained at any cost. I have seen places in villages where people gathered in numbers with swords borandished, men, women and children standing in rows, flourishing those swords; in one village there were no swords; there, big lathis with bits of iron, brass and steel fitted to the ends were waved. I asked them, what they were going to do with them. They said, they would Break the head of the enemy, cut his throat and break his legs. That is the sort of impression created not merely in the minds of sophisticated people who understand what war is, but in the minds of people in the remotest corners of the State. This morning, I have been to about half a dozen places where the enthusiasm was very great; wherever I went, I met

rich hotel keepers, poor factory workers, rich landlords and all of them with one voice were saying that they are behind us, they are behind the Prime Minister and they are behind the President and they are behind the country and they are saying: "come what may; irrespective of political affiliations. we are citizens of the country and we are bound to protect the honour and integrity of this great land. Another thing about which all of us must be proud is the way in which our jawans have been fighting; whether it be in the Air, or on land, I am sure, they have created history by the way they have struggled against odds. Three years ago, when China treacherously attacked our borders, there was on upsurge and people foregathered and expressed their desire to help the war effort to defend our frontiers. But that was short lived. But today it has gone on for about a month and a half and in spite of the fact that there has been a cease-fire accepted by both the parties by Pakistan a little late, possibly they thought they could not help accepting it, the terms of the cease-fire have not been respected by Pakistan. The U.N.O. represents the good feelings of the entire world, and so we accepted readily their advice to cease-fire, but Pakistan did so at the last moment. In spite of the agreement to observe the truce, they have been attacking our borders in a most dastardly and objectionable manner and they have been committing trespass, not once, or twice, but tens and scores of times and every day he have been receiving information that all along the long border where the case-fire line exists, they have been committing this trespass into our sacred land. It is true that our jawans and airmen are protecting our borders very nobly and valiantly. I do not think this cease-fire is going to be a permanent cease-fire. It only means cease-fire technically. I do not think it is a cessation of hostilities any longer. I am afraid, at any time again war may flare up. We are not sure of the permenence of this truce arrangement and when it comes, we have to be doubly prepared. And what is more, we hear of the efforts of the Chinese at various places, trying to infiltrate into India, trying to probe here and there. Yesterday, we heard that some Chinese soldiers trespassed into our land, there has been an exchange of fire between the armed men on both sides. To me, it looks as if Pakistan is at the beck and call of China and it is a sort of cat's paw, during the last 18 years—they got freedom one day earlier then we got freedom. We wish them well, because they were a part of India. We continue to have good feelings for them, we have feelings of good neighbourliness, best understanding and good-will. India is a country which has accepted the principle of peaceful co existence. Because of this, we accepted the cease-fire proposals in 1948. And all these 18 years, they have been committing offence after offence against our territory, against our people, —they have committeed all sorts of things which provoked us. But we restrained ourselves, we tolerated them, because the matter was in the hands of the U.N.O. Today all the patience is exhausted, when Pakistan committed agression first in Kashmir and extended it to other places. It became our sacred duty to defend our country and we had to fight the agressors. It

(SRI S. NIJALINGAPPA)

is with great pride that I say that we have been able to carry the war into the land of the enemy by crossing the international boundary. At no time in the history, India had occasion to do this. But let it be remembered that India has done this in no spirit of acquiring Pakistan territory. The only object of India is to break the military strength of Pakistan and we want to see that Pakistan will no longer be in a position to attack us once again. It is with this object that we have gone there. We have nothing but feelings of goodwill towards the people of Pakistan as such. Out attack is directed only against the Government of Pakistan, the treacherous Government of Pakistan, which has no feelings of decency towards nations or other people. It is treacherous. We all remember how the Pakistan Planes attacked the defenceless Plane which was carrying a very good friend of all of us, Sri Balwantrao Mehta. He wanted to visit certain parts of Gujarat. It was a civilian plane absolutely defenceless and Pakistan committed this kind of dastardly crime. It only shows that the Pakistani military machine has no sense of decency. The degree of cruelty perpetrated by Pakistan is unthinkable. That is the way in which they have been behaving. It is natural that our people have had to hit back and they have shown that the patience of India should not be mistaken for weakness. Even now, Pakistan is not satisfied with the cease-fire. In spite of the agreement, they are creating mischief, they are committing attrocities on our border, all along the line. The way in which our jawans, both on land and in the air have faught and prevented the enemy from committing further trespass into our territory, is a great tribute to the valour and bravery displayed by them. We are all proud, as a matter of fact, every one in this country must be proud of them, we are grateful to our jawans. I for one feel glad that there was an opportunity for our Jawans to show their mettle. There was in fact a feeling all over the world that Indians are people, who indulge in philosophy, who read Quran, or other religious scriptures and do nothing more. This is a great opportunity which has shown to the outside world what India is and what our great army is. From the 5th of August, up to the time of cease fire, our armed forces have shown great valour and gallantry on the battle field and they have shown that they fight and fight more successfully and as well as anybody else. I am saying this with considerable amount of responsibility, because compared to the superior arms possessed by Pakistan—it was a gift from America—why America gave them this military Equipment, it is not for us to consider—. With the American military weapons and the Chinese behind them, Pakistan started this venture. So, we in the interest of protecting the human rights, saving democracy, we had to put up a vigorous defence on all fronts. Pakistan possessed superior weapons both on land and in the air and our soldiers with comparatively

inferior weapons, launched attack after attack and inflicted defeat after defeat on the enemy. Their pattarn tank was so huge and so big—I do not know how many of our friends had the opportunity of seeing them these tanks have been destroyed by a few people sometimes, single handed. Some Parliament members went and got first-hand accounts. It seems some of our soldiers treated themselves as live-bombs and went very close to them and burst them. It is a matter which requires very great courage. It is a matter of satisfaction and pride for us in Mysore that the GNATS manufactured in Bangalore, caused the greatest misery and hardship to the enemy and destroyed the biggest of their sabre-jets. I am glad that one of our soldiers—one young man whose name was given out as RAJU shot as many as 13 aircraft, so much so, the entire Pakistan army were afraid of this man. He has become a legendary figure even when he is alive. We have like that, several young men belonging to every community. It is a matter of supreme satisfaction that our soldiers, whether they are Muslims. Parsis, Hindus or any other community have fought bravely for the preservation of our territorial integrity—HAMID is not a Hindu at all. KEELER is another young man. I can narrate a series of names which go to show that the entire country is feeling as one today. There is no question of communal feeling anywhere in this country. I have gone and seen several places. Nowhere have I seen any people with doubtful loyalty. But may be there are some people who out of mischief or misunderstanding or ignorance, possibly very rare cases, out of political intentions they are trying to create some sort of trouble. I am sure every one in this House agrees that we have got to be extra-careful in regard to such mischievous people. But wherever they are, whoever comes, we are getting information, whoever listens to Pakistan radio and tries to disseminate this information among the people--it is known. I am sure everybody in this House will agree that such antinational activities will be put an end to and these people will be shown the place they deserve. But the young men who have fought either on the land or in the air I need hardly say, they are the pride of the nation, and they deserve the greatest gratitude of the nation. Some of them have left their family behind. I know one young man was married only two months ago, in another case, another young man had a child of two months—there are such young men. Our hearts go out to them. In the same way our sentiments of sympathy and our condolence goes to the members of the families which are bereaved. They are our great heroes. Therefore, it is our duty to see that their families are looked after properly. We will do all that we can possibly do for them. As a matter of fact, I have been receiving some offers—one philonthropic fried has said that he will be able to look after at least 25 families by paying them Rs. 50 to Rs. 100 per month. I have received some other offers also. This is the way in which the entire country has been presenting a united front in the face of aggression.

(SRI S. NIJALINGAPPA)

War is not fought merely on the battle field. Every effort will have to be made all over the country in the cities, in towns and in villages. You all know that we have been importing a large quantity of foodgrains from abroad. The first thing is that we should see that our production goes up.

I do not know whether we will be able to get any food imports at all. We must convince ourselves that nothing is going to come from outside and that we have to depend entirely on ourselves. The civilian population may have to suffer. We have to preserve food for the jawans, and what is more, it is possible if we take the necessary trouble to see that we produce as much food as may be necessary and that would be necessary. The Prime Minister has made a broadcast yesterday, wherein he has appealed to every one to produce food on a war footing Agriculturists are willing to produce more and they are waiting and we should give them proper information, advice and enlightenment, in order to see that they co-operate to their fullest extent. We, as a Government will give them as much assistance as is available. We will give them as much fertilisers as are available. But I have to state here that we are importing large quantities of fertilisers and the Hon'ble Food Minister has assured that he would be able to get almost all we need' Still, I think, it may not be as much as is necessary for us. For much of the raw materials that are required for the manufacture of fertilisers, we have to depend from outside. But we have to see whether there are any alternative methods which will enable us to produce more and see that this country of ours produces more until we attain self-sufficiency. By adopting various methods, by going in for alternative food—some of us with one meal a day for a week and this can be done by those who are of a certain age and those with an extra pound of flesh-it is possible that we can become self-sufficient. If we make up our minds, it is possible for us to save. I say every one of us owes a duty to this great nation of ours to see that we produce more and as far as possible save more, so that our jawans can fight vigorously and successfully. I do not think I can detail the various methods we have to adopt to keep not only the production of food going up but also the equipment to carry on the war. I am glad to say that when I visited a factory, I found the young men telling me—please give us instruction and we are going to work day and night so that we may produce whatever is necessary for the defence of the country. Therefore, every attempt must be made to see that our factories are defence oriented and our agriculture is defence oriented and that we produce more and more of food. It may be possible that we have to forego some of those things, some of those essentials, and I am quit sure that every one in this State and in this country will do this.

There is another thing which I wish to express. There is perfect understanding between one party and another on this national issue. In this respect, there is no party here. Everybody feels as one and has

come forward to co-operate. I addressed a meeting where the Mayor of this great City and all of us from various parties were there, and I found all of us expressing our united will to fight the enemy.

I think, Sir, we are facing more trouble. Let them come and we will face them and show to the world that Indians not only mean better of their neighbours, but also if it comes, they can fight in order to preserve our freedom which we have won because of the efforts of the greatest of men and because of the greatest of statesmen in recent times who worked for peace for 17 years. With great pleasure, and I am sure that every Hon'ble Member of this House will agree with me and with the sentiments expressed, I move this resolution for acceptance. Thank you.

MR. SPEAKER.—May I take it that the Hon'ble Leader of the Opposition will like to say something ? I will give him five minutes.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಮುಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಹೇಗೆ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಕೂಡ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಸರಿಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಶಕ್ತಿಗಳು ಏನೇನು ಮಾಡಿವೆ ಎಂಬುದು ಅದಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡದಂತೆ ಭಾರತವು ಹೇಗೆ ಸಾಹಸಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ನಮ್ಮ ಯೋಧರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಧರು ತೋರಿಸಿರುವ ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಹಸವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ವಿಸ್ಮಯಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ನಾಶವಾಗಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದವರು ಇಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಪ್ತರು ಯಾರು, ವಿರೋಧಿಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ: ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಎಂಬುದು ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಧರು ಅಮೆರಿಕಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳವರು ವಿಸ್ಮಯಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದಲೇ ಪಾಕೀಸ್ತಾನವನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ನಮ್ಮ ಯೋಧರು ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಬಂದರೂ ಕೂಡ ಭಾರತೀಯರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಮೇಲೇ ಆಗಲಿ, ಚೈನಾದವರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಭಾರತದಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಭಾರತವು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತದ ಜನತೆಯು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ತನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

1-30 P.M.

ಇವತ್ತು ಯುದ್ಧದ ಶಾಖ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯುದ್ಧದ ಶಾಖ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಶಾಖ ಕಡಮೆಯಾಗಲು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ, ನೂರ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬರಲು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಎತ್ತಿರುವ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಹದವಕಾಶ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕರತಕ್ಕದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ರಂಗದವ್ರಾಗಲೀ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ರಂಗದವ್ರಾಗಲೀ, ರೈತ ರಂಗದವ್ರಾಗಲೀ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ದೇಶದ ಶಕ್ತಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ, ನೂರ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಅಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶಕ್ತಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಶಕ್ತಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಸರಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅವಕಾಶ ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ದೊರಕಿದೆ. ಈತರ ದೇಶಗಳ ಸಹಾಯ

†Indicates that the speeches or remarks have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ನಮಗೆ ದೊರಕಲಿ, ದೊರಕದೆ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶ ತೋರಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲು ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಿಂದ ಗೋಧಿ ಬರಲಿ, ಬಾರದೆ ಇರಲಿ, ಅಥವಾ ನಾವು ಕಾರ್ಮಿಕೆರ್ತ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶವಾಗಲೀ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವಾಗಲೀ ಚೈನ ದೇಶವಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ದೇಶವಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಾವು ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಾವು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಳೆದ 18 ವರ್ಷಗಳ ಅಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಗಡಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಗಡಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ 'ನ್ಯಾಟ್' ವಿಮಾನಗಳು ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಸೇಬರ್ ಜೆಟ್ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ವಿನ್ಮಯವಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ವಿಮಾನಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅವೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಮುದ್ದುಗುಂಡುಗಳಿಗಿಂತ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿ ಆ ಶಕ್ತಿಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸುನೀಗಿದಂಥ ಯೋಧರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದವರಿಗೆ ವೀರ ಸ್ವರ್ಗ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶಿಮಠ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದಂಥ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದೊಡನೆ ಕಾದಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅವರ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಸೇಬರ್ ಜೆಟ್ ವಿಮಾನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೈನಿಕರು ಮಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಚಿರ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಈಯಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಪಾಕೀಸ್ತಾನವಾಗಲೀ, ಚೈನಾ ದೇಶವಾಗಲೀ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವ ಹುಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ಒಡ್ಡಿ ಅವರು ಬರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಿರ್ಣ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯದ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri V. S. PATIL (Belgaum).—Sir, I fully support the Resolution moved by the Hon'ble Leader of the House and I personally, on my behalf as well as on behalf of my collegues, pay homage to those who have lost their lives in the defence of our country. Sir, our jawans have regained the prestige which we had lost in 1962 during the Chinese aggression. I must thank the Central Government for their decision not to interfere with the actual warfare and for having left the decision to the army, Navy and the Air Force. Our leaders sitting here or in Delhi are best for civil administration and not for military approaches. This time, when Pakistan began the unprovoked attack on India on the 5th of August, our leaders waited for a month, *i.e.*, 5th September, till the international line was crossed by Pakistan, unmindful of the thousands of armed infiltrators that had entered into our territory. We feel that such a latitude should not be given to any country, whether it is our

neighbour or otherwise. When there is an aggression either by crossing the international boundary or by sending infiltrators, our Government must hand over these matters to the military authorities immediately. Then only, I am sure, nobody will dare touch our prestige. As I already said, the lost prestige of 1962 has not only been regained but we have gained a very good name in the whole world. Our jawans have fought against superior kinds of armours and superior kinds of aircraft. They have not only stopped the Pakistan enemy from advancing but have occupied more portion of their territory than what the enemy was able to. This is the heroic way our jawans have and can fight provided we, civilian administrators do not come in their way in military matters. For that, I must thank the Central Government for giving full scope for the military to decide the matter in the battle-field unlike they did in 1962 by giving orders to withdraw.

Sir, I fully appreciate the feelings conveyed to this House by the Leader of the House regarding our duties. The most important duty is to produce more. In this context, I would request him to fix one day for discussing this resolution and express our views as to how to produce more in the agricultural field as well as other fields in our State. We should have a fullfledged debate on this subject. It is no use saying a word or two here and going home. We must do something substantial. Therefore, I request the Hon'ble Chief Minister to allot one day for this purpose and let us discuss this thread-bare in order to give full support to our jawans fighting on the battle field by producing more and by standing on our own legs without depending upon any foreign country for any material.

Then, I must thank the Hon'ble Chief Minister for bringing this important Resolution before the House. We are all one with him so far as National question is concerned, question of our Independence is concerned, and question of integrity of our nation and prestige are concerned, irrespective of any caste or part of the country. With these words I thank you for giving me an opportunity.

Sri P. F. D'MELLOW (Nominated).—Mr. Speaker, while wholeheartedly supporting the Resolution now before the House, I would like to offer my remarks which I believe the Hon'ble Leader of the House was fully aware of when he drafted this admirable Resolution. Sir, as the Leader of the House has very rightly remarked—this is amply demonstrated—that when we are confronted with aggression or an attack on our Motherland, there is no question like communities or caste but only that we are all Indians first. I am sorry that we have to stress this point because something that has now become obvious was obvious in the world many years ago. While it is right that we pay homage to our Jawans, and speaking as an ex-soldier myself who has given his whole working life to the defence forces, I would like with the permission of the Hon'ble Chief Minister, to add a word of tribute to those dear ones—who like those Jawans who also sacrified their lives in the areas subjected to bomling, and were subjected to many sacrifices. Perhaps the word "Jawans" covers them also no less than the fighting soldier. We

(SRI P. F. D'MELLOW)

all know that today's wars are no more question of fighting by soldiers only but civilians as well. We all happen to be soldiers wherever we may be situated. As I said I speak with a sense of responsibility, having myself a very dear one in Kashmir. I know that his one anxiety is at the moment when completely cut away from his family. We must give thought to the duty he owes to his family. We must resolve that we are conscious of our duty to the civilians which constitute his family. Again, while wholeheartedly supporting the resolution I would like to add a small tribute to the many civilians who have given their lives in the cities devastated by the bombing of Pakistan forces.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಭಾರತ ದೇಶವು ಒಂದು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಿಲ್ಲ, ಭಾರತದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು, ಅದರ ಒಂದು ಸಮಾಜ ನೀತಿಯನ್ನು, ಭಾರತದೇಶದ ಒಂದು ಭವ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಜನತೆ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಇವತ್ತು ಆಳುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮತ್ತು ಜನತೆಯೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ಈಗ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈ ಒಂದು ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತಂದದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಭಾರತದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಗಂಡಾಂತರವಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಈ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಸಮಾಜ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಬೇಡ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಹೂಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಆಹಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯೋಧರಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅವರ ಹಾಗೆ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಬಹುದು. ನಾವು ಪ್ಯಾಟನ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮುರಿದು ಹಾಕುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಪಿ.ಎಲ್. 480 ಒಪ್ಪಂದವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುರಿದು ಹಾಕಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅನಂತರ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಆಹಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆ, ಕಾಳಸಂತೆ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅವರು ಆಹಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗದಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜನತೆಯು ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಗಂಡಾತರವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಜನತೆಯು ಕಡೆ ನೋಡಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಯೋಧರು ಸತ್ತರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದ ಯೋಧರು ನಮ್ಮನ್ನೆ ಸಾಯಲಲ್ಲ, ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು, ಸಮಾಜವಾದೀ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವದಾನ

ವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನು ದೇಶ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಮುಡುಪಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆಂಬ ವಚನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬೇಧಭಾವವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಪಾಂಡವರು ಮತ್ತು ಕೌರವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ನೂರೈದು ಜನರು ಯಕ್ಷರನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ರಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ತೊರೆದು, ಏನೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರಲಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತು ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡಿಸಿ ಇಪತ್ತು ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri V. M. DEO (Gubbi).—Sir, while fully supporting the Resolution before this august House, I would like to say that in this unwarranted and blatant aggression, the fight has been between to nations which sometimes ago were only one and today we see a fight between a theocratic dictatorship and a secular socialistic State. It has been proved beyond any shadow of doubt that any day our secular socialistic State is a better one. It has also proved another thing, namely, that man to man our jawan is second to none in the world. Now, the question arises as to how did this come about and why? We fought with indigenous arms as a result of our Five-Year Plans against superior arms with superior technology and against an enemy equiped with the mammoth Patton Tanks and still our jawans got the better of the enemy. When the Patton Tanks were advancing, some of our jawans faced them bravely, threw handgrenades at them and put them out of action at grave personal risk to them. If we take an overall picture of the casuality list, it will be seen that the total number of casualities on our side is only 50 per cent of what the enemy has suffered. In this secular socialistic State every man, woman and child feels that there is something to fight out. Everybody wants to display supreme heroism in this supreme hour of crisis.

Only three years ago the Chinese taught us a lesson and that is that there can be a sudden and surprise attack on us at any moment. Since then we have geared our economy to fight the enemy and as a result of our intense efforts during the last two or three years the Indian jawan has proved his mettle on the battle field. The philosophy of a soldier is, "Either I get him or he gets me". Our soldier is not what he was at the time of the Chinese Aggression. He is now fully trained to meet any challenge to our sovereignty. The enemy's moral backbone is now broken and the Indian jawan has proved himself *par* excellence. We fight with arms eighty per cent of which is manufactured in our own country. This fighting has proved that there is talent in our country. We know people who have lost their boys in the battlefield. In this context, we the legislators owe a duty to the nation. With these few words, I fully support this Resolution.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—Mr. Speaker, Sir while associating with the sentiments expressed by the Leader of the House in moving this Resolution, to condemn the dastardly attack of our country by our neighbour Pakistan and to pay our homage to our soldiers who have laid down their lives for the sake of the country. This

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

war has yielded some very important results which should be followed up by the action. It has shown that a democratic country can stand united against any other country which has evil designs on our democratic way of life. It has also demonstrated that in spite of its multi-racial and multi-lingual character and in spite of the political differences interest in a democratic set up, the country can rise common and stand united behind the Government in facing the enemy. It has aiso upset the military strategists of the West who thought that by their armour they can do anything and everything. They have now learnt the lesson that it is not the armour which counts but the man behind the armour that accounts. Therefore, in the world context we have demonstrated our calibre in this fighting. Internally, the country has never been so united as it is today. Every section of the people, every section of the political party and region has risen to a man to support the present Government in fighting the enemy.

We have to fight not only on the front but also organise ourselves far away from the battlefield. In this respect there is lot that has to be done. We have to organise ourselves internally not only in the economic sphere but also in every way so that production and unity are maintained best, so that even if we l ave to fight the enemy on two fronts or two enemies on three fronts we will be able to do so. We have every confidence that the administration will accept the hand of co-operation of all sections of the people in this country in gearing up production, for organising civil defence and for greater production of food which will go a long way to strengthen the hands of our jawans who have proved their mettle on the battle field.

2-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸಭಾನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅತೀವ ದುಃಖ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಯೋಧರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಗುಣಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ವಿಭಜನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೆಳಮುಖ ಮಾಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಮುಖನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಉದ್ದೇಶ. ಪಾಕೀಸ್ತಾನದವರು ಆಗಸ್ಟ್ 15ನೇ ತಾರೀಕು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ಊರು ಊರುಗಳಿಗೆ, ಕೇರಿ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರಾದ ಭುಟ್ಟೋರವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಸಹಾಯ ಬೇಡುತ್ತಿದೆ. ಭುಟ್ಟೋರವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶಾಂತರ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ನ್ಯಾಟ್ ಏರೋಪ್ಲೇನು ಪಾಕೀಸ್ತಾನದವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸೇಬರ್ ಜೆಟ್ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯಿತು. ಪಾಕೀಸ್ತಾನ 17 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ 1954ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸೇಬರ್ ಜೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಟ್ ವಿಮಾನಗಳು ಚಿದ್ರ ಚಿದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಭಾರತದ ಯೋಧರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಯೋಧರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮಿಲಿಟರಿ ಯೋಧರಿಗೂ

ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ನ್ಯಾಟ್ ವಿಮಾನ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ದಂಗುಪಡಿಸಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಮತ್ತು ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹ್ರೂರವರು ಹೋದಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ದಿವಾಳಿ ಎದ್ದಿದೆ, ಇದೇ ಸಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಛಿದ್ರ ಛಿದ್ರವಾಗಿಬಿಟ್ಟು ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾವಿನಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಾಲ್ ಬಹದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು, ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಂಥ ವಾಮನನಂತೆ, ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ತಲೆಯಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟು ತುಳಿದು, ಬಲಿಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ತುಳಿದಂತೆ, ತುಳಿದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಏನಾದರೂ ಕಬಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಬಲಿಗೆ ಆದ ಗತಿಯೇ ಪಾಕೀಸ್ತಾನಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದೃಢವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ದೃತಿಗೆಡದ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ನೀತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದಿವಂಗತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹ್ರೂರವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ದೃಢವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಈ ಧಾಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಒಂದು ದೃಢ ನೀತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಾಲ್ ಬಹದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹ್ರೂರವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೀಳು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ 45 ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಪಾಕೀಸ್ತಾನವು ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ. ಈ ಎಚ್ಚೆತ್ತ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಚೈನಾದ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಯಾರಾದರೂ ವೈರಿಗಳು ನುಣುಚಿ ಬಂದರೆ, ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ: ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಲಗಳು ಗಂಡುಗಲಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಭಿಮನ್ಯುಗಳಿದ್ದಾರಿ, ಅರ್ಜುನರಿರಿದ್ದಾರೆ, ಭೀಮರಿದ್ದಾರೆ, ಕತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮರಿದ್ದಾರೆ, ಜಾನ್ಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯವರಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೀರ ಯೋಧರಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಬರೀ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಕೂಲಿಗಾರರು ಕೆಲಸ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ವೈರಿಗಳ ಸೊಂಕು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೀರ ಯೋಧರಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ, ಇದು ಒಂದು ವೀರ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಆ ವೀರ ಯೋಧರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾರತ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಏನೇನು ಬೇಕಾದರೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಇದು ಬರೀ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಲ್ಲ, ಅದು ಬರೀ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಲ್ಲ, ಅದು ಬರೀ ಎರಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲ ಪೀರ್‌ಸಾದಕ್‌ನಿಂದ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪೀರ್‌ಸಾದಕರು ತಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೀರ್‌ಸಾದಕರನ್ನು ನದೆಬಡಿಯಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ತನ್ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಹಿಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಅವತ್ತು ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನು ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಕ್ತಪಾತವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿಲ್ಲ: ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಗೂ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ದಿನ ಊಟ ಬಿಡುವುದಲ್ಲ, ಸುಖ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ತೊರೆಯುವುದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲನವರೆಗೆ ಪರಕೀಯರ—ಪಾಕಿಸ್ತಾನವೇ ಆಗಲೀ ಚೈನಾವೇ ಆಗಲಿ, ಪರಕೀಯರ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಧಾಳಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ನುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾದಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪರಕೀಯರ ಕತ್ತು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ನಾವು ಹೋರಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಊರು ಪರಕೀಯರ ವಶದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನೇನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ, ಹತ್ತು ಪಲ್ಲ ರಾಗಿ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಹತ್ತು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡೋಣ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡೋಣ. ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಯೆಂದು ಹೇಳೋಣ. ಅವರಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಸಹಾಯ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡೋಣ. ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಸೈನಿಕರು ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೂಕ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸಹಾಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಭಾರತ ಸೈನಿಕರು ಮಾತ್ರ ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಮ್ಮಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ನಾವು 78 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ನುಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾರತ ಪಿತಾಮಹರಾದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನಾದರೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನಾದರೂ ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ನಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಎಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತೇನೋ ಅಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾನಾಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ಪೆ ಮಾಡಲು ಅವರ ಇತಿಮಿತಿ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯುದು. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ಮಾನಾಶದಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೂಡಾ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ನಾವು ದೇಶದ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾಜನತೆ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ನಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣವಾದ ಮತ್ತು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೂಚಿನುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾಕೀನ್ತಾನ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪಾಕೀನ್ತಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ನರಕಾರ ಸ್ನೆರಣೆ ಭಾವದ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಇದುವರೆಗೂ ಅನುನರಿನಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಪಾಕೀನ್ತಾನಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಅವರ ನಿತ್ರರಿಗೂ ಈಗ ನಡೆದ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಪಾಕೀನ್ತಾನದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಯಾರಿಗೂ ಮಣಿಯುವಂತಹುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೂಡಿನುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಕೀನ್ತಾನದ ನರಕಾರ ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಶ್ಮೀರದೊಳಕ್ಕೆ ಗುಪ್ತ ವೇಷದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಳುಹಿನುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಾರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ನಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಗನ್ಟು 5ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ನೆಪ್ಟೆಂಬರು 23ನೇ ತಾರೀಖಿನತನಕ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಪಾಕೀನ್ತಾನಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಪರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಯೋಧರು ಅಪ್ರತಿಮ ನಾಹನ, ದೇಶ ಪ್ರೇಮ, ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ, ಪ್ರದರ್ನಿನಿ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವೀರಯೋಧರು ತಮ್ಮ ದೇಹಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ

ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವ ತ್ಯಾಗವನ್ನೂ ನೀಡಿದಂತಹ ಈ ಯೋಧರಿಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಇಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದಂತಹ ಯೋಧರ ಕುಟುಂಬಗಳವರೆಗೆ ನನ್ನ ಹೃದ್ಗತವಾದ ಅನುತಾಪಗಳನ್ನೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಯ್ನಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವೀರಯೋಧರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ರಣರಂಗಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳದೆ ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಣರಂಗಗಣದ ಮಟ್ಟದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಸರ್ವತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಯೋಧರಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮಾತಿಗಾಗಿ ನಾವು ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ವಿರಾಮದ ಯುದ್ಧ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದೆವು. ಆದರೂ ಪಾಕೀಸ್ತಾನವು ಈ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ಕದನ ವಿರಾಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೇ ಅಕ್ರಮಣಶೀಲ ರಾಜ್ಯ ಎಂದೂ ಪಾಕೀಸ್ತಾನವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವುದೇ ಭಾರತದ ಗುರಿ ಎಂದೂ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ವಿದೇಶಾಂಗ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಭುಟ್ಟೋ ಹಾಗೂ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಯೂಬ್‌ಖಾನವರು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಈ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಂದೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದ ಹೋರಾಟದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಭಾರತ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಜ್ಯೂತಿ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಇವೊತ್ತು ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಅವರ ಮಿತ್ರರು ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜಮ್ಮು ಹಾಗೂ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರದೇಶ ಭಾರತದ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಯುತವಾದ ಜನರ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರಾಂತವೂ ಭಾರತದ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವಿಭಜನೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಭಾರತದ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂರನ್ನೂ ಕೂಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶ ಪಾಕೀಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಸೂಚಿಸಿದುದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಈ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ಹಾಗೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಲ್ಲ ಎಂದು ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವಾಗ ಅವರ ನೀತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲರುವ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ಇದು ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಅಕ್ರಮಣವೇ ಹೊರತು ಭಾರತ ದೇಶದ ಅಕ್ರಮಣವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಜಮ್ಮು ಹಾಗೂ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಕೀಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಭದ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಮಣಿಯಬಾರದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಧೃಡವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಟರ್ಕಿ, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳೇ ಆಗಲೀ ಇರಾನ್ ದೇಶವೇ ಆಗಲ, ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ ದೇಶವೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಚೀನಾ ದೇಶವೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳವರೇ ಆಗಲೀ ಇದು ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ರಮಣ ಅಥವಾ ಧಾಳಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಭಯಪಡದೆ ಶತ್ರುವಿಗೆ ಮಣಿಯದೆ, ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಧೃಡತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದು ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನುಳಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬಾರಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಿ, ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ವೀರಯೋಧರಿಗೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will kindly excuse me for giving this Resolution much more time than it was anticipated. The last paragraph embodied in the Resolution made me to allow so much of time for this purpose. I am sure everybody agrees with the sentiment and wordings of the Resolution. I would also suggest and submit to the House that after it is passed the House may stand in silence for one minute in memory of the deceased Officers and Jawans of our army.

The question is :

"That this House condemns the unwarranted and blatant attack on India by Pakistan and notes with satisfaction that the enemy has been driven back with heavy losses and while recording its deep appreciation of the magnificent fight put up by our Armed Forces, this House pays its respectful homage to the martyrs who have laid down their lives in defending the honour and dignity of the Motherland and conveys its sympathy and condolences to the bereaved families and conveys to the valiant heroes who have displayed great valour in the battle, its sincere appreciation.

"This House further affirms the full and firm determination of the people of the State to be prepared for all eventualities and to work ceaselessly and make every sacrifice for preserving the sovereignty and territorial integrity of our sacred country."

The motion was adopted.

(*The House stood in silence for one minute as a mark of respect.*)

Condolence Reference to the sad Demise of Sri S. Gopala Salenna.

Mr. SPEAKER.—One more thing I have to bring to the notice of the House is the sad demise of Sri S. Gopala Salenna, one of the sitting members of the House, on 18th August 1965.

Sri S. Gopala Salenna was elected to the Legislative Assembly in the year 1962. He was a social worker, journalist and had held a number of offices. He spent himself in serving the Society.

I desire on behalf of the House to express our sense of the loss sustained and our sympathy to the relatives of the deceased.

I request the Hon'ble Members to stand in silence for a minute as a mark of respect to the deceased.

(*The House stood in silence for a minute as a mark of respect.*)